

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Нормопроектувальна та правозастосовна діяльність в публічному управлінні»

Кафедра теорії, історії та філософії права
Навчально-науковий інститут права та психології
Кафедра теорії, історії та філософії права

Статус дисципліни
Рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти
Галузь знань

Спеціальність

Освітня програма

Форми здобуття вищої освіти
Мова навчання
Форма підсумкового контролю

обов'язкова
другий (магістерський)
магістр
D «Бізнес, адміністрування та право»
D4 «Публічне управління та адміністрування»
Публічне управління та адміністрування
заочна
українська
залік

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного працівника,
який веде дисципліну
науковий ступінь, вчене звання посада
профайл викладача

Контактний тел.

Електронна адреса

Консультації

Сторінка навчальної дисципліни на
офіційному вебпорталі НАВС

Науково-педагогічний склад кафедри

<https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-teoriyi-derzhavi-ta-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html>
Телефон (044) 245-24-69, внутрішній номер тел. 11-25
k001@navs.edu.ua

Очні: *(відповідно до окремого графіка кафедри)*
Онлайн: електронною поштою, ZOOM
пн-пт з 9:00 до 16:00

<https://osvita.navs.edu.ua/md/course/view.php?id=439>
<https://learn.navs.edu.ua/course/view.php?id=627>

1. Стислий опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Нормопроектувальна та правозастосовна діяльність в публічному управлінні» є підготовка висококваліфікованих фахівців в сфері публічного управління, які володіють системою знань у сфері теоретико-практичних аспектів нормопроекткування та правозастосування, їх місця в національній правовій системі України, а також навички та вміння ефективно застосовувати норми права в ході вирішення управлінських ситуацій.

Тривалість. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється в обсязі 90 годин (3 кредиту ECTS) 4год. – лекції; 10год. – семінарські заняття; 76 год. – самостійна робота.

Форми та методи навчання. Очна серія лекційних і семінарських занять, самостійна робота здобувачів вищої освіти, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Під час вивчення дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримувати індивідуальні очні консультації. Можливий дистанційний (on-line, Moodle) та змішаний формат проведення лекційних занять, поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль. Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу. Поточний контроль здійснюється на семінарському занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити рівень та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. Під час оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти береться до уваги повнота виконання завдань, рівень засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль – це контроль навчальних досягнень здобувачів із метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться у формі заліку або екзамену. Мета підсумкового контролю – виявити рівень засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Пререквізити: філософія управління; концептуальні засади формування та реалізації державної політики; регіональне управління та місцеве самоврядування, електронне врядування та електронна демократія

Постреквізити: стратегічне управління в публічній сфері, механізми забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції, переддипломна практика.

2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills» для здобувачів ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування»

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
– (РН 01) знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень; – (РН 02) розв’язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення; – (РН 06) здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний; – (РН 07) уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи; – (РН 11) розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень; – (РН 12) планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.	– (ЗК 01) здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; – (ЗК 02) здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо; – (ЗК 03) здатність розробляти та управляти проектами; – (ЗК 07) здатність генерувати нові ідеї (креативність). – (СК 02) здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери; – (СК 04) здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях; – (СК 06) здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України; – (СК 07) здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування; – (СК 08) здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях; – (СК 10) здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

3. Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- індивідуальних: властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; позитивне мислення та оптимізм;
- управлінських: уміння вирішувати проблемні ситуації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- методологічні підходи до розуміння нормопроектувальної техніки;
- знати та розуміти процеси координації діяльності суб'єктів у сфері управління та адміністрування, а також взаємодії з представниками місцевого самоврядування, громадськістю
- організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють нормотворчу та правозастосовну діяльність у сфері управління та адміністрування;
- узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати;
- аналізувати та визначати потреби удосконалення нормотворчої діяльності у сфері управління та адміністрування;
- визначати нормотворчі та правозастосовні прогалини, помилки у юридичній сфері, вживати заходи по їх усуненню та удосконаленню.

уміти:

- давати усні та письмові аргументовані відповіді з питань навчальної дисципліни;
- уміти забезпечувати законність, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- уміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах професійної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій в у сфері управління та адміністрування;
- здійснювати наукові дослідження у сфері управління та адміністрування;
- викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівнях, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання;
- здійснювати правове виховання.

навички:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат при вирішенні правових проблем;
- здійснювати власні наукові дослідження з проблем, що входить до предмету навчальної дисципліни;

- застосувати теоретичні знання для високопрофесійного виконання службових обов'язків в процесі нормопроєктувальної та правозастосовної діяльності;
- практично застосовувати набуті знання при підготовці наукових статей та тез;
- формулювати та обґрунтовувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.
- здатність інтерпретувати рішення ЄСПЛ у контексті предметної галузі дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Нормотворчість як форма діяльності органів публічної влади	лекційне заняття (2 год.),	<i>Теми творчих завдань:</i> 1. Нормотворчість як форма юридичної діяльності. 2. Функціональне призначення нормопроєктної діяльності. 3. Види нормотворчості за формами участі в ній держави. 4. Участь громадянського суспільства у правотворчій діяльності.
Тема 2. Нормотворчий процес. Особливості підготовки нормативно-правових актів.	семінарське заняття (2 год.)	<i>Теми творчих завдань:</i> 1. Функції правотворчості органів публічної влади. 2. Стадії нормотворчого процесу органів публічної влади (на вибір). 3. Проблеми підготовки проекту відомчого нормативно-правового акту. 4. Етапи нормотворчого процесу в МВС України.
Тема 3. Нормопроєктувальна техніка.	семінарське заняття (2 год.)	<i>Теми творчих завдань:</i> 1. Юридична техніка творення та тлумачення нормативно-правових договорів. 2. Проблеми вдосконалення нормативно-правового регулювання вимог до юридичної техніки. 3. Колізії в сфері нормотворення. 4. Термінологічні колізії в нормотворчій діяльності 5. Юридична техніка нормотворчої діяльності Міністерства внутрішніх справ України. 6. Сучасні концепції оціночних понять у праві. 7. Юридична конструкція в комплексі елементів нормотворчої техніки.
Тема 4. Правозастосовна діяльність органів публічної влади.	лекційне заняття (2 год.),	<i>Теми творчих завдань:</i> 1. Реалізація норм права як важлива стадія правового регулювання суспільних відносин. 2. Суб'єкти правозастосування: теоретико-правова характеристика.

		3. Теоретичний аналіз підстав застосування норм права (на прикладах окремих галузей вітчизняного права). 4. Органи місцевого самоврядування як уповноважені суб'єкти правозастосування. 5. Особливості застосування норм права в діяльності органів публічного управління. 6. Юридична кваліфікація як стадія застосування норм права.
Тема 5. Тлумачення як стадія правозастосовно ї діяльності.	семінарське заняття (2 год.)	<i>Теми творчих завдань:</i> 1. Юридична герменевтика як наука і мистецтво тлумачення. 2. Процес тлумачення норм права і його елементи. 3. Механізм з'ясування змісту правової норми. 4. Роль доктринального тлумачення норм права. 5. Неофіційне тлумачення норм права. 6. Правозастосовне тлумачення норм права. 7. Цільовий (телеологічний) спосіб тлумачення норм права. 8. Юридична техніка правоінтерпретаційних актів.
Тема 6. Правозастосовні акти.	семінарське заняття (2 год.)	<i>Теми творчих завдань:</i> 1. Місце та роль актів застосування права в системі правових актів. 2. Класифікація правозастосовних актів. 3. Функції правозастосовних актів. 4. Способи подолання прогалин у законодавстві України. 5. Юридична мова правозастосовних актів.
Тема 7. Особливості застосування норм міжнародного права.	семінарське заняття (2 год.)	<i>Теми творчих завдань:</i> 1. Актуальні проблеми імплементації Україною норм міжнародних договорів. 2. Поняття публічної адміністрації в праві (acquis) ЄС. 3. Проблеми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. 4. Проблеми реалізації норм міжнародних договорів в Україні. 5. Рецепція норм міжнародного права у внутрішньодержавне законодавство: світова та вітчизняна практика.

5. Основні інформаційні джерела

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1861-17#n720>
3. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>

4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. №30. Ст. 260.

5. Про питання документування управлінської діяльності в Міністерстві внутрішніх справ України: Наказ МВС від 10.06.2025. № 399

6. Теорія держави та права : навч. посіб. / В.П. Власенко та ін. / За заг. ред. С.Д. Гусарева. Київ: 7БЦ, 2022. 472 с. URL: <http://elar.naiaiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/24534>

7. Нормотворча діяльність : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. В.В. Шишка. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 400 с.

8. Попова О.В. Нормотворчий процес та правозастосування: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2022. 168 с.

9. Правотворча політика України : монографія / В.М. Тернавська. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 120 с.

10. Правозастосування : навч. посіб. / О.А. Назаренко та ін. / За заг. ред. С.Д. Гусарева. Київ: НАВС, ФОП Маслаков, 2020. 160 с. URL: <https://arm.naiaiu.kiev.ua/books/enforcement/start.html>

6. Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;

– мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл».

7. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Виконання усіх завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, здійснюється, як правило, до початку підсумкового контролю (заліку, екзамену). Консультативну допомогу щодо відпрацювання пропусків навчальних занять, виконання творчих завдань тощо здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри, які безпосередньо проводять заняття (за затвердженням графіком проведення консультацій) або звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k001@navs.edu.ua

Пропущені заняття та незадовільні оцінки відпрацьовуються згідно графіку консультацій науково-педагогічних працівників кафедри.

Під час виконання навчального навантаження не допустимо порушення академічної доброчесності. Заходи реагування на порушення академічної

добročесності здійснюються відповідно до Закону України «Про академічну добročесність» від 18.12.2025 4742-IX. ERL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>. Нормативні засади академічної добročесності у Національній академії внутрішніх справ розміщені у відповідних документах за посиланням ERL : <https://www.navs.edu.ua/osvitnij-proces/akademichna-dobrochesnist/>

Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у змішаному форматі (робота в аудиторіях з викладачем, робота дистанційно). На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. Вимогою є ведення здобувачем вищої освіти конспекту, в якому відображається лекційний матеріал, інший навчальний матеріал для підготовки до семінарських занять. На семінарських заняттях теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей, а також шляхом розв'язування практичних задач чи завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і виконання практичних та індивідуальних завдань.

Плани семінарських занять, практичні та індивідуальні завдання, методичні вказівки до окремих тем, література, система оцінювання занять подаються у відповідних методичних вказівках. Їх можна переглянути на вебсайті НАВС «Дистанційні курси» URL : <https://www.navs.edu.ua/osvitnij-proces/osvitni-resursi/navchannya-online/distancijne-navchannya.html>.

8. Оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Залік	
	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
75–81	C	зараховано
64–74	D	зараховано
60–63	E	зараховано
0–59	F	не зараховано

Розробники:

Доцент кафедри теорії,
історії та філософії права

Оксана ЛАПКА

Завідувач кафедри теорії,
історії та філософії права ННІПП НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Максим ПЕНДЮРА

Силабус схвалено на засіданні кафедри теорії, історії та філософії права
Національної академії внутрішніх справ, протокол від 16.07.2026 № 22.

Завідувач кафедри теорії,
історії та філософії права

Юрій КРИВИЦЬКИЙ

Силабус схвалено на засіданні кафедри теорії, історії та філософії права
НАВС, протокол від 30.07.2026 № 23

Завідувач кафедри теорії,
історії та філософії права ННІПП НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Максим ПЕНДЮРА